

Vores forventninger til et trægulv er meget forskellig. Nogle vil gerne have masser af liv og spil i træet, mens andre ønsker så stor ensartethed som muligt.

Figur 1. Gulv af asketræ med liv og spil

Før trægulvet vælges er det vigtigt at sætte sig ind i de oplysninger, som leverandøren giver i den tekniske specifikation for pågældende trægulvstype.

Det er desuden vigtigt, at få forevist et repræsentativt prøveareal af gulvet.

Denne information om forventninger til trægulve omtaler emner, som ofte giver anledning til skuffelse og/eller uenighed mellem køber og sælger af trægulve.

Sorteringsklasser

Trægulve inddeles på baggrund af træets udseende i sorteringsklasser af leverandørerne. Men da der ikke er en fælles standard for sortering, eller en klassebenævnelser, benytter leverandørerne egne benævnelser.

Det er derfor ikke muligt at sammenligne forskellige leverandørers sorteringsklasser og desuden kan det ikke påregnes, at samme sorteringsklasse inden for et bestemt produkt falder ens ud ved to forskellige leverancer.

Lysets indvirkning på gulvets udseende

Modlys fra vinduer, lamper og lignende påvirker træets udseende. Gulvets farve og overfladestruktur vil derfor blive opfattet forskelligt afhængigt af lysets påvirkning.

Endvidere vil lyset med tiden ændre træets farve. Men da der er tale om en langtidspåvirkning bemærkes farveændringer måske først, når skjulte gulvflader afdækkes. Fx gulvområder under tæpper, møbler eller andet inventar uden ben, hvor træet til dels beholder sin oprindelige farve.

Fuger i trægulve

Træ svinder henholdsvis udvider sig i forhold til luftfugtigheden det befinder sig i. Der opstår derfor naturlige ændringer i bræddernes bredde og som følge heraf i fugebredden.

De største ændringer henover året vil forekomme i gulve af massivt træ, mens ændringer i lamelbrædder, kun vil være ca. halvt så store.

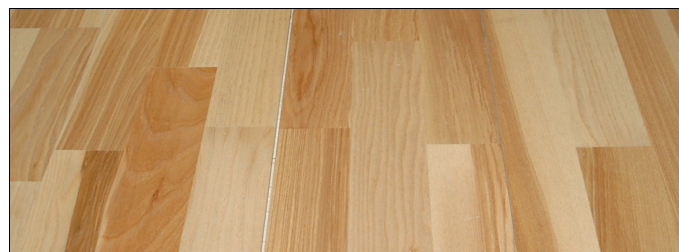
For alle trægulve gælder, at de ser pæneste ud i en relativ luftfugtighed mellem 35 og 65 %

En ændring i den relative luftfugtighed på 30% vil ændre bredden på et 100 mm massivt bræt med en halv til en hel millimeter og ca. det halve heraf, hvis det er et lamelbræt. Hvis gulvet påvirkes af gulvvarme bliver ændringerne for begge gulvtyper endnu større.

Lamelbrædder med en tykkelse under 21 mm lægges normalt svømmende. At et gulv ligger svømmende, betyder, at gulvet ikke er fastgjort til underlaget. Gulvbrædderne holdes indbyrdes sammen af et låsende fer og not-system eller ved hjælp af lim i fer og not-samlingen.

Begge samlingsmetoder bevirker, at bræddernes fugtbetingede bevægelser optages i hele gulvfladen, som vil være størst om sommeren og mindst om vinteren. Udvidelse eller svind optages i en fuge mellem gulv og væg, som skjules af fodpanelet.

Betingelsen for, at et svømmende trægulv kan svinde uden at der opstår en eller flere utilsigtede fuger er dog, at gulvfladen frit kan trække sig sammen, hvilket ikke altid lader sig gøre, fordi dele af gulvet kan være fastholdt af tunge møbler.

Figur 2. Utilsigtet fuge i limet lamelbræddegulv, som følge af tunge møbler

En tæt tværsamling mellem to gulvbrædder kan ikke altid opnås. Det skyldes, at bræddernes ender kan afvige fra retvinklethed med op til 0,2%, som for et 140 mm bredt gulvbræt vil svare til omkring 0,3 mm.

Tolerancen for afvigelse vil fremgå af leverandørens tekniske information for den pågældende gulvtype.

Niveauforskel

Niveauforskel (højdeforskel) mellem brædder i et trægulv kan ikke undgås. Det skyldes, at gulvbrædder fremstilles inden for fastlagte tolerancer.

Niveauforskelle kan kontrolleres ved hjælp af en lineal, som lægges tværs over samlingen mellem to brædder. Forskellen kan måles med en tynd genstand med en kendt tykkelse, fx en bladsøger.

Tolerancen for niveauforskelle vil ligeledes fremgå af trægulvsleverandørens tekniske information for pågældende gulvtype.

Gulvets form

Trægulvets geometri har stor betydning for de efterfølgende bevægelser. Fx vil en kvadratisk eller rektangulær gulvflade uden gennembrydning af søjler eller andre bygningsdele kunne bevæge sig frit og uhindret i skiftende luftfugtighed.

Det kan være u hensigtsmæssigt, at lade et trægulv fortsætte ubrudt gennem dørhullet til et naborum. Der vil nemlig være en risiko for, at gulvets naturlige bevægelser bliver bremset af dørhullets sider.

Det er desuden u hensigtsmæssigt, at fastgøre inventardele som køkkener og faste skabe ned i trægulvet.

Bedst er det at anvende inventar, som er forberedt til ophængning på væg og allerbedst, at adskille det gulv, som inventaret skal stå på, fra den øvrige gulvflade.

Rengøring og vedligehold

Trægulve skal beskyttes mod snavs fra fodtøj. Der bør derfor altid være en egnet dørmåtte i indgangspartiet.

Gulvet støvsuges efter behov, så sand og anden tør tilsmudsning der kan skade gulvet, hurtigst muligt bliver fjernet.

Gulvvask foretages efter behov og afhængigt af rummets brug og placering.

Entre og køkkengulve er normalt de mest belastede gulve i boligen og kræver derfor en større rengøringsindsats, end boligens øvrige rum.

Hold øje med gulvene, så lakken, olien eller anden overfladebehandling ikke gennemslides. Overfladebehandlinger kan normalt ikke repareres og gulvet må derfor afslibes til rent træ og genbehandles, hvis overfladen brydes.

Trægulvsleverandørens anvisning om rengøring og vedligehold skal følges, så det bedste resultat opnås og gulvet får en lang levetid.